

Evropská integrace

- Cílová skupina:** žáci maturitních ročníků
Hodinová dotace: jednoletý seminář – 2 hodiny týdně
Cíle předmětu:

Úkolem semináře „Evropská integrace“ je hlubší seznámení s evropským integračním procesem, jeho historickým vývojem, současným stavem a výhledem do budoucna. Součástí semináře je také kulturně-geografická charakteristika evropských regionů. Seminář tak zahrnuje řadu tématických okruhů ze všech průřezových témat. Celková koncepce semináře předpokládá interdisciplinární pojetí. Důraz klade na propojování dovedností a znalostí z několika předmětů (dějepis, zeměpis, základy společenských věd, ekonomie atd.). Žáci si uvědomí, že myšlenka integrace Evropy se v historii objevuje opakovaně už od období antiky. Podrobněji se budou věnovat období po druhé světové válce. Posoudí integrační proces z hlediska historicko-geografického. Seznámí se s jednotlivými institucemi a proniknou do mechanismů rozhodovacího procesu v EU. Část semináře bude věnována postavení ČR v EU. Vlastní výuka bude probíhat formou přednášek, studentských prezentací a diskusí. Nezbytná je práce s odbornou literaturou a dokumenty evropské integrace. Formy výuky povedou žáky k vytváření vlastního názoru na základě informací z různých zdrojů. Tento názor budou umět obhajovat. Žáci získají praktické dovednosti důležité pro osobní i pracovní život v evropském prostoru. Obsah semináře a formy výuky budou podněcovat zájem žáků o dění v EU a ukazovat možnosti, jak se aktivně zapojit do řešení problémů na celoevropské úrovni. Žáci si uvědomí zodpovědnost a práva evropského občana. Seminář lze doporučit žákům, kteří se nadále chtějí věnovat společenskovědním a humanitním oborům (historie, politologie, politická geografie, ekonomie, práva, teritoriální studia, mezinárodní vztahy).

Studijní požadavky:

- aktivní účast v hodinách
- studium doporučené literatury
- průběžné opakování formou písemných testů
- anotace/recenze na vybraný knižní titul ze seznamu doporučené literatury

Obsah učiva:

Učivo

- **Vývoj evropského integračního procesu**
- **Úvod do problematiky evropské integrace** - seznámení s odbornou literaturou a časopisy, diskuse nad základní literaturou
- **Evropa jako kontinent** - specifika evropského vývoje, geografické, historické, geopolitické a kulturní členění kontinentu
- **Myšlenka sjednocené Evropy v období antiky, středověku a novověku** - římské impérium, univerzalistická křesťanská Evropa, pokusy o mírové uspořádání kontinentu, napoleonská Evropa a

„dlouhé 19. století“

- **Evropa na vrcholu** - druhá průmyslová revoluce, modernizace, sociální a demografické proměny Evropy přelomu 19. a 20. století
- **Velká válka a období evropského úpadku** - Panevropa, Briandův plán federální unie a další projekty vedoucí k jednotné Evropě
- **Idea „jednotné Evropy“ za druhé světové války** - protinacistický odboj, Evropské hnutí odporu
- **Evropa po roce 1945**

Proměny geopolitického a ekonomického postavení, studená válka a počátky evropské spolupráce
Projev W. Churchilla v Curychu

Marshallův plán

Organizace pro evropskou hospodářskou spolupráci

Rada Evropy

První integrační projekty

Schumanův plán a Evropské společenství uhlí a oceli

Plevenův plán Evropského obranného společenství

Evropské politické společenství

Západoevropská unie

Evropské hospodářské společenství a Euratom

Evropské sdružení volného obchodu

Krise společenství v 60. letech, fenomén gaullismu

První rozšíření evropských společenství

Složitá cesta od evropských společenství k Evropské unii

Rok 1989 a geopolitické změny kontinentu

Maastrichtská smlouva a Evropská unie

Proces rozšiřování Evropské unie

Současnost a budoucnost evropské integrace a „evropanství“

• **Instituce a rozhodovací proces Evropské unie**

Rada Evropské unie (Rada ministrů)

Evropská rada

Evropský parlament

Evropská komise

Evropský soudní dvůr

Evropský účetní dvůr

Evropský hospodářský a sociální výbor

Výbor regionů

Rozhodovací proces v Evropské unii

• **Regionalizace Evropské unie**

Geografická poloha, přírodní charakteristika, kulturně-historický vývoj a politické prostředí, socioekonomická charakteristika, význam regionu v rámci stávající EU

Kulturní oblast severoevropská (Dánsko, Švédsko, Finsko)

Kulturní oblast Pobaltí (Litva, Lotyšsko, Estonsko)

Kulturní oblast Velké Británie a Irsko

Kulturní oblast Beneluxu (Nizozemsko, Belgie, Lucembursko)

Kulturní oblast francouzská

Kulturní oblast Pyrenejského poloostrova (Španělsko, Portugalsko)

Kulturní oblast jihoevropská (Itálie, Řecko, Malta, Kypr)

Kulturní oblast tzv. středozápadní Evropy (Německo, Rakousko)

Kulturní oblast tzv. středovýchodní Evropy (Polsko, Česko, Slovensko, Maďarsko, Slovinsko)

Kulturní oblast jihovýchodní Evropy (Rumunsko, Bulharsko)

• **Česká republika v Evropské unii**

Česká cesta k evropské integraci

Důsledky vstupu v oblasti národní a hospodářské

Důsledky vstupu v mezinárodně politické oblasti

Zdroje informací o EU, informační politika, Eurocentrum Praha